

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Kedua
Sidang 1995/96

April 1996

AKU403 - PERAKAUNAN KOS

Masa: [3 jam]

ARAHAN

Sila pastikan kertas peperiksaan ini mengandungi **LAPAN (8)** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan.

Jawab **EMPAT (4)** soalan sahaja.

Soalan 1

- (a) Syarikat Crusher menggali telaga minyak untuk mendapatkan minyak mentah dan gas asli. Pada bulan lalu Crusher mengeluarkan 100,000 gelen minyak mentah dan 15,750 kaki padu gas asli.

Minyak mentah dijual pada harga RM55 segelen dan gas asli dijual pada harga RM12 sekaki padu. Selepas titik pemisahan, minyak mentah dan gas asli itu diproses lagi pada kos masing-masing RM400,440 dan RM29,000. Kos buruh langsung berkaitan dengan empat telaga yang telah digali adalah RM250,000, RM400,000, RM880,100 dan RM330,000.

Belanja jualan berjumlah RM300,350 bagi minyak mentah dan RM15,000 bagi gas asli. Belanja tadbiran bagi minyak mentah ialah RM50,000 manakala gas asli ialah RM11,000. Kos bersama tambahan sebelum titik pemisahan berjumlah RM550,660. Inventori akhir minyak mentah ialah 10,000 gelen; tiada sebarang inventori awal. Syarikat Crusher menggunakan pengekosan proses untuk mengumpul kos. Abaikan cukai pendapatan.

Dikehendaki:

- (1) Gas asli ialah barangan sampingan daripada minyak mentah. Sediakan satu penyata pendapatan dengan mengandaikan pendapatan bersih barangan sampingan boleh ditunjuk di dalam penyata pendapatan sebagai:
- tambahan kepada pendapatan, iaitu sebahagian daripada jualan.
 - pengurangan kepada kos barang barangan utama dijual.

...2/-

- (2) Pihak pengurusan memutuskan yang gas asli dianggap sebagai barangan bersama. Dengan menggunakan kaedah nilai pasaran, peruntukkan kos bersama antara gas asli dan minyak mentah. Kirakan jumlah peruntukan kos bagi setiap barangan.

[12 markah]

- (b) Syarikat BOF selama ini memesan bahan mentah X pada kuantiti 3,250 unit, iaitu untuk bekalan selama 26 minggu. Pihak pengurusan memutuskan untuk menukar pesanan mengikut kuantiti pesanan berekonomi. Andaikan maklumat berikut berhubung dengan aktiviti belian dan pengeluaran syarikat:

Kadar penggunaan inventori: 125 unit seminggu

Masa menunggu: 3 minggu

Harga seunit: RM1.00

Keperluan tahunan: 6,500 unit

Kos memesan: RM7.50/pesanan

Kos memegang: RM0.30/unit/tahun

Dikehendaki:

- (1) Kirakan kuantiti pesanan berekonomi.
- (2) Kirakan titik pesanan semula.
- (3) Kirakan titik pesanan semula untuk kemungkinan masa menunggu 5 minggu dan penggunaan meningkat ke 200 unit seminggu.
- (4) Berapakah penjimatan syarikat dengan menggunakan sistem baru yang mana titik pesanan semula di (2) digunakan?
- (5) Bagaimanakah penggunaan tepat pada masa (JIT) mengatasi alasan/sebab perlunya mengadakan inventori?

[13 markah]

...3/-

Soalan 2

(a) Syarikat SIC mempunyai dua jabatan servis dan dua jabatan pengeluaran.

Kos jabatan servis:

Jabatan, Penyenggaraan	RM14,000
Jabatan, Kafeteria	11,000

Kos overhed jabatan pengeluaran:

Jabatan, Memesin	52,500
Jabatan, Memasang	48,000

Maklumat tambahan:

<u>Jabatan</u>	<u>Kaki persegi</u>	<u>Anggaran jumlah jam buruh</u>
Penyenggaraan	1,500	3,500
Kafeteria	1,800	1,200
Memesin	2,000	2,300
Memasang	3,000	1,700
	-----	-----
Jumlah	8,300	8,700
	===	===

Kos jabatan penyenggaraan diperuntukkan berasaskan kaki persegi. Kos jabatan kafeteria diperuntukkan mengikut anggaran jam buruh. Jabatan-jabatan pengeluaran menggunakan anggaran jam buruh: 1,500 di jabatan memesin, dan 1,250 di jabatan memasang.

Dikehendaki:

- (1) Peruntukkan kos jabatan-jabatan servis ke jabatan-jabatan pengeluaran dengan menggunakan kaedah:
 - menurun
 - bersilang
- (2) Tentukan kaedah penyerapan overhed kilang bagi kedua-dua jabatan pengeluaran.

[12 markah]

...4/-

- (b) Syarikat GPA mengeluarkan produk B dan F. Maklumat berikut berkaitan dengan bulan Januari:

Belanjawan:

<u>Produk</u>	<u>Jualan</u>		<u>Kos</u>	
	<u>Seunit</u>	<u>Jumlah</u>	<u>Seunit</u>	<u>Jumlah</u>
B	RM3.00	RM30,000	RM2.50	RM25,000
F	4.50	45,000	3.75	37,000
		-----		-----
		RM75,000		RM62,500
		-----		-----

Operasi Sebenar:

<u>Produk</u>	<u>Jualan</u>		<u>Kos</u>	
	<u>Seunit</u>	<u>Jumlah</u>	<u>Seunit</u>	<u>Jumlah</u>
B	RM4.00	RM28,000	RM2.60	RM18,200
F	4.00	52,000	3.70	48,100
		-----		-----
		RM80,000		RM66,300
		-----		-----

Dikehendaki:

Lakukan analisis varians atas pendapatan kasar dengan mengandaikan yang B dan F adalah barangan berganti (substitute)

[13 markah]

...5/-

Soalan 3

- (a) Pacifica Corporation mengilang sejenis barangan yang dipanggil AG1 di sebuah jabatan di Bahagian Selatan. AG1 dipindah apabila siap ke Bahagian Utara pada harga yang telah ditetapkan, di mana ia digunakan di dalam pengeluaran barangan-barangan lain.

Di Bahagian Selatan, bahan mentah dimasukkan pada permulaan proses. Buruh dan overhed diserap secara berterusan sepanjang proses. Semua overhed jabatan dicaj kepada jabatan, dan overhed bahagian diperuntuk ke jabatan-jabatan berasaskan buruh langsung. Kadar overhed Bahagian bagi 19X5 ialah RM0.40 bagi setiap ringgit kos buruh langsung.

Maklumat berikut berhubung dengan pengeluaran bagi November 19X5 di Jabatan AG1.

- Kerja dalam proses, 1 November (1,400 paun, 75% siap dari segi menukar):

Bahan mentah	RM22,800
Buruh langsung	24,650
Overhed jabatan	12,000
Overhed bahagian	9,860

- Bahan mentah:

Inventori, 1 November, 2,000 paun	10,000
Belian, 3 November, 10,000 paun	51,000
Belian, 18 November, 10,000 paun	51,500
Dilepaskan ke pengekosan dalam bulan November,		16,000 paun.

- Kos buruh langsung @ RM5/jam, RM103,000
- Kos overhed langsung jabatan, RM52,000
- Dipindah ke Bahagian Utara, 15,000 paun
- Kerja dalam proses pada 30 November, 5,000 paun, 20% siap

Syarikat menggunakan cara purata wajar untuk mengumpulkan kos barangan. Namun demikian syarikat menggunakan kaedah MDKD bagi inventori bahan mentah.

...6/-

Dikehendaki:

- (1) Sediakan satu laporan kos pengeluaran yang lengkap bagi jabatan AG1.
- (2) Sediakan catatan jurnal untuk merekod kejadian berikut:
 - (a) Melepaskan bahan langsung ke pengeluaran dalam bulan November.
 - (b) Menanggung kos buruh langsung dalam bulan November.
 - (c) Menyerap kos overhead bagi Jabatan AG1 (overhed langsung jabatan dan kos bahagian yang diperuntuk).
 - (d) Memindah keluar AG1 yang siap.

[15 markah]

- (b) Bincangkan petanda-petanda yang menunjukkan bahawa sesuatu sistem pengesanan itu mungkin sudah usang.

[10 markah]

Soalan 4

- (a) Johnson Tileworks menggunakan pengesanan "backflush" untuk merekod aliran kos pengeluaran. Perkara berikut telah berlaku dalam bulan Mei.
 - (i) Membeli bahan mentah RM162,000 secara kredit.
 - (ii) Gaji RM21,000 diperolehi oleh pekerja pengeluaran dan penyelia pengeluaran.
 - (iii) Pekerja pengeluaran memperolehi upahan RM108,000 yang dibayar dengan tunai.
 - (iv) Pekerja-pekerja lain yang bekerja di dalam loji itu memperolehi RM25,000 yang dibayar tunai. Termasuk di dalam amaun ini ialah upahan personel membaiki mesin dan pengawal keselamatan.
 - (v) Bil RM170,000 dibayar bagi utiliti loji, cukai harta dan insuran.
 - (vi) Susutnilai bangunan kilang dan mesin berjumlah RM95,000.
 - (vii) Gaji kejuruteraan berjumlah RM18,000.
 - (viii) Upah diperolehi oleh pekerja yang menangani bahan RM11,000.
 - (ix) Sebuah van pada harga RM52,000 dibeli.
 - (x) Barangsiap dalam bulan Mei termasuk bahan mentah pada kos RM160,000. Kos menukar diserap ialah RM450,000.
 - (xi) Barangsiap berkos RM610,000 dijual pada harga RM700,000 secara kredit.
 - (xii) Overhed kurang atau lebih diserap, jika ada, ditutup ke Kos Barang Dijual.

...7/-

Dikehendaki:

- (1) Sediakan catatan jurnal untuk merekod kejadian di dalam bulan Mei.
- (2) Terangkan peranan akaun Bahan Mentah dan Dalam Proses (Raw Material and In Process) di dalam sistem pengekosan "backflush". Bagaimanakah ia berbeza daripada akaun Bahan Mentah?
- (3) Sediakan catatan alternatif (yang berkenaan sahaja) sekiranya titik penyebab (trigger point) ialah jualan barangsiap.

[15 markah]

- (b) Bincangkan sistem perakaunan bertanggungjawab semasa (contemporary). Bagaimanakah ia berbeza dengan sistem perakaunan bertanggungjawab konvensional?

[10 markah]

Soalan 5

- (a) Pengarah Kewangan HPSC, sebuah firma membuat bahan kimia fotografi telah mewujudkan kolom kos aktiviti dan pemandu kos seperti berikut:

Kolam Kos Aktiviti	Belanjawan Kos Overhed	Pemandu Kos	Belanjawan Paras Pemandu Kos	Kadar Kolam
Persediaan mesin	RM200,000	Bilangan persediaan	100	RM2,000/persediaan
Menangani bahan	100,000	Berat bahan mentah	50,000 paun	RM2 sepaun
Kawalan bahan buangan berbahaya	50,000	Berat bahan kimia	10,000 paun	RM5 sepaun
Kawalan mutu	75,000	Bilangan pemeriksaan	1,000	RM75/pemeriksaan
Lain-lain kos overhed	200,000	Jam mesin	20,000	RM10 sejam mesin
Jumlah	RM625,000			

...8/-

Satu pesanan untuk 1,000 kotak kimia memproses filem mempunyai ciri-ciri berikut:

Persediaan mesin	4
Bahan mentah	10,000 paun
Bahan buangan berbahaya	2,000 paun
Pemeriksaan	10
Jam mesin	500

Dikehendaki:

- (1) Kirakan jumlah kos overhead yang seharusnya diperuntuk kepada pesanan bahan kimia memproses itu?
- (2) Berapakah kos overhead sekotak bahan kimia memproses itu?
- (3) Sekiranya HPSC menggunakan satu kadar penyerapan overhead yang berasaskan jam mesin, kirakan kadar itu?
- (4) Dengan pendekatan di (3), berapakah overhead yang akan diperuntuk kepada pesanan bahan kimia memproses itu:
 - secara jumlah
 - bagi sekotak bahan kimia
- (5) Terangkan kenapa dua pengekosan barangan ini menghasilkan perbezaan kos yang amat luas.

[15 markah]

- (b) Bincangkan kesan penggunaan sistem tepat pada masa (JIT) ke atas pengekosan barangan.

[5 markah]

- (c) Kenalpasti dan nyatakan empat cara untuk mengurus aktiviti supaya kos dapat dikurangkan.

[5 markah]

-oooOOOooo-